

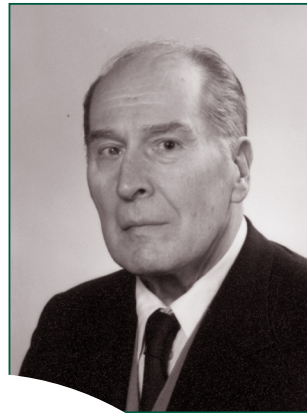
YRJÖ JA NANNY KAUNISTON RAHASTO

Taidehankintoihin Valtion taidemuseolle

Rahasto perustuu lääketieteen lisensiaatti Nanny Kauniston (7.5.1911–22.12.2007) lahjoitukseen 2005 miehensä, lääketieteen tohtori Yrjö Kauniston (29.6.1912–9.5.2004) kuoleman jälkeen. Rahasto kasvattaa vuosittain Valtion taidemuseossa olevaa Yrjö ja Nanny Kauniston taidekokoelmaa myöntämällä vuosittain apurahan Valtion taidemuseolle tähän tarkoitukseen. Kokoelmaa kartutettaessa ovat ensisijalla lahjakkaiden naistaiteilijoiden työt.

Teppo Yrjö Kaunisto syntyi Vaasassa diplomi-insinööri Erkki Kauniston perheeseen. Hän valmistui 1931 ylioppilaaksi Helsingin normaalilyseosta ja 1939 lääketieteen lisensiaatiksi Helsingin yliopistosta. Ennen talvisotaa lääkintäkapteeni Kaunisto työskenteli Viipurin lääninsairaalan kirurgisella osastolla, ja talvisodassa hän toimi kenttäkirurgisen sairaalan päällikkönä sekä sodan jälkeen haavoittuneita hoitaneen SPR:n sairaalan kirurgina. Jatkosodassa hän toimi kenttäsairaalan päällikkönä ja 1943 hänet ylennettiin lääkintämajuriksi. Sodan jälkeen kirurgeja oli runsaasti, joten Yrjö Kaunisto ryhtyi 1945 yksityislääkäriksi. Väitöskirjansa hän teki peräsuolisyövästä ja 1950-luvulla hän erikoistui urologiaan. Noin 38 yksityispraktiikassa tehdyn työvuoden jälkeen hän jäi 70-vuotiaana eläkkeelle 1983.

Nanny o.s. Rivas (Ringvall) syntyi Hämeenlinnassa kaupiasperheeseen. Hän pääsi ylioppilaaksi Hämeenlinnan suomalaisesta yhteiskoulusta ja valmistui 1938 lääketieteen lisensiaatiksi. Yrjö Kaunisto ja Nanny Rivas tapasivat yliopistossa ja avioituivat kandidaateina. Nanny Kaunisto työskenteli avioitumisen jälkeen apulaislääkärinä eri sairaaloiden silmätautiosastoilla, kunnes vuonna 1941 sai määräyksen keskussotasairaalan silmälääkäriksi. Sodan jälkeen hän siirtyi Helsingin yleiseen sairaalaan erikoistumisalanaan silmätaudit. Elämäntyönsä Nanny Kaunisto teki Kivelän sairaalan silmätautiosaston ylilääkärinä (1948–1974). Hän julkaisi 1940-luvun alussa ar-

Kuvat: Kuvataiteen keskusarkisto

tikkeleita silmäsairauksista ja suomalaisten sokeuden syistä. Hän seurasi iäkkäänäkin ajanmukaista tutkimusta ja harrasti sukututkimusta.

Taide kiinnosti Yrjö Kaunistoa enemmän kuin Nanny Kaunistoa, jota viehätti tutkimus, erityisesti perinnöllinen silmän sarveiskalvon rappeuma. Yrjö Kauniston ihastus Helene Schjerfbeckin taiteeseen alkoi vuonna 1944 Das Signal -lehden kuvista.

Yrjö Kaunisto myös tapasi taiteilijan Nummelan parantolassa. Kaunistot harrastivat taiteen keräilyä 1940-luvulta 1990-luvulle, ja he kävivät Bukowskin näyttelyssä Tukholmassa yli neljäkymmentä kertaa. Tukholmassa he ostivat Schjerfbeckin taulut Laulajatar ja Sirkustyttö. Nanny Kaunistoa miellytti myös Ester Heleniuksen taide.

Yrjö ja Nanny Kaunistolla ei ollut lapsia. He laativat 1957 keskinäisen testamentin, jonka mukaan Taidemuseo Ateneum saa heidän taidekokoelmasta. Se käsitti lopulta 78 taideteosta, joista 35 oli Helene Schjerfbeckin töitä. Kumpikin toivoi myös kokoelman laajentamista rahalahjoituksella. Yrjö Kauniston kuoleman jälkeen Nanny Kaunisto lahjoitti taidekokoelman Ateneumille ja Suomen Kulttuurirahasto sai pääoman, jolla nimikkorahasto muodostettiin.

Osuuskunta Sigillum/Pentti Mäkelä

SUOMEN KULTTUURIRAHASTON tehtävä on suomalaiskansallisen henkisen ja taloudellisen viljelyn vaaliminen ja kehittäminen. Kulttuurirahasto muodostuu Säätiöstä (perustettu 1939) ja Kannatusyhdistyksestä (perustettu 1937). Säätiön sisällä toimii keskusrahasto ja 17 maakuntarahastoa. Kulttuurirahasto jakaa apurahoja ja palkintoja tieteeseen ja taiteen tekijöille sekä kulttuurielämän eri aloille toimiville henkilöille ja yhteisöille. Apurahojen ohella Kulttuurirahastolla on myös omaa kulttuuritoimintaa. Lisätietoa www.skr.fi.